

gelse i Communerens Anliggender, som det ellers ifølge deres Stilling som Skatteydere og som oplyste Medborgere kunde være gavnligt at medtage, og det er desuden klart, at naar en saadan udvidet Valgret er tilstaaet Landet, vil Savnet af denne blive endnu større i Kjøbstæderne. Det blev sagt igaar, idetmindste syntes det mig at lyde saa fra den ærede Rigsdagmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen), at dette tilbeels var Kjøbstædernes egen Skyld; men jeg troer dog, at Regjeringen og Rigsdagen maae oversee det Hele og saaledes kjende Traengen overalt, hvor den er tilstede, og at vi derfor kunne vente, at Lovgivningsmagten vil, selv uden ydre Indskydelse, give Enhver, hvad han tilkommer. Det, som jeg imidlertid mener, at der er ligesaa stor og i Kjøbstæderne efter min Mening endnu større Trang til, er, at Communeordningen kunde blive foretagen med Hensyn til Myndigheden; thi, naagtet det allerede nu er endeel klar siden, at Communerne ved Grundloven blev tilfagt en større selvstændig Styrelse, saa ere dog disse, i alt Fald Kjøbstædernes, Borgerrepræsentationer saare umyndige (H. H.). Jeg veed knap en eneste Sag, hvori de kunne tage Beslutning uden efter Samvirken og Samstemning med Byfogden eller Magistraten, og selv da skal der i mangfoldige Tilfælde forespørges og indhentes højere Bedkommendes Approbation; ja Borgerne kunne ikke engang af deres Midte vælge en Repræsentant eller Rigningsmand til at fordele Communeskatterne, uden at Amtets Approbation skal indhentes. Hvis jeg derfor antog, at Antagelsen af dette forelagte Lovudkast vilde forstærke den øvrige Ordning af de communale Forhold, saa maatte jeg modsætte mig det; men det antager jeg ikke; jeg stoler i denne Henseende deels paa den høitagne Indenrigsministers Ord i det andet Thing, naar han lover, at han allerede til næste Session vil forelægge et Lovudkast saavel angaaende Valgene i Kjøbstæderne som angaaende Ordningen i det Hele af Communalforholdene, idet han, hvad jeg ogsaa igaar hørte, erkjender det for sin Pligt, fortrinsviis at bestæftige sig med disse Sager; deels venter jeg, og kan ikke troe Andet, end at,

naar først en saa udvidet Valgret er bleven Landboerne tildeel, Regjeringen da ogsaa vil og maa indføre det Samme i Kjøbstæderne; og da vil der jo atter blive sær Anledning til at tale om Myndigheden, hvis ikke Regjeringen da, som jeg haaber og troer, vil gjøre det. Jeg kan derfor ikke Andet end at holde paa det foreliggende Lovudkast, og Spørgsmaalet bliver da, om vi skulle tage det, som det foreligger, eller ikke. Der er reist flere Betænkkeligheder derimod, og ogsaa jeg har mine; men den største Indvending, der er reist, er dog den, at det skulde være stridende mod Grundlovens Princip. Jeg troer imidlertid ikke, at det forholder sig saa; thi Grundlovens Princip og Grundtanke er efter min Mening den, at enhver Borger som Meeneste og som Medlem af Staten faaer sin Ret; og en Communallov, mener jeg, maa have samme Princip, at ethvert Medlem i Communen kan faae sin Ret. Nu troer jeg, at det ikke vil nægtes, at det, hvorom Communalbestyrelsens Virksomhed især dreier sig, er Indtægter og Udgifter. Spørgsmaalet bliver da, hvor Pengene komme fra til disse Indtægter og Udgifter, og jeg troer da vi maae være enige om at mene, at de hovedsagelig komme fra dem, der betale de højeste Skatter; men saa troer jeg ogsaa det maa erkjendes rigtigt, at disse have een Stemme mere end de Øvrige. Det kunde vel derfor heller ikke være Meningen, som jeg synes, at der er udtalt, ganske at lade dette Hensyn tilbage, at indrømme Enhver Valgret i Communen, enten han betaler Skat eller ikke; det skulde da saa kun være, som jeg ogsaa igaar syntes blev antydet, at der blev foranstaltet indirecte Valg; men dette er kun en simpel Medvirken i Communens Anliggender, at kunne vælge paa en Valgmænd. Jeg kan derfor ikke Andet end tilraade, at vi tage det forelagte Udcast, som det er; vi maae dog erkjende det for at være et Skridt fremad, som afhjælpende en stærk Trang, der er tilstede, og, da mine Betænkkeligheder derved ere underordnede, anseer jeg det virkeligt i det Hele for at blive en god Lov. Seer jeg hen til den grundige og fuldstændige Behandling, som den har modtaget i det andet Thing, og til Folkethingets kostbare og maaskee korte Tid